Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 9 stycznia 2025 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Artykuł 57 ust. 1 lit. f) i art. 57 ust. 4 – Zadania organu nadzorczego – Pojęcia „żądania" i „nadmiernego żądania" – Wymóg uiszczenia opłaty w rozsądnej wysokości lub odmowa podjęcia żądanych działań w przypadku żądania w sposób oczywisty nieuzasadnionego lub nadmiernego – Kryteria, którymi może kierować się organ nadzorczy przy dokonywaniu wyboru – Artykuł 77 ust. 1 – Pojęcie „skargi"

W sprawie C-416/23

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria) postanowieniem z dnia 27 czerwca 2023 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 6 lipca 2023 r., w postępowaniu:

Österreichische Datenschutzbehörde

przeciwko

F R,

przy udziale:

Bundesministerin für Justiz,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: T. von Danwitz, wiceprezes Trybunału, pełniący obowiązki prezesa pierwszej izby, A. Kumin i I. Ziemele (sprawozdawczyni), sędziowie,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Österreichische Datenschutzbehörde – M. Schmidl, w charakterze pełnomocnika,

* Język postępowania: niemiecki.

– w imieniu F R – C. Wirthensohn, Rechtsanwalt,

– w imieniu Bundesministerin für Justiz – E. Riedl, w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu rządu austriackiego – A. Posch, J. Schmoll i C. Gabauer, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu czeskiego – M. Smolek, T. Suchá i J. Vláčil, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – A. Bouchagiar, F. Erlbacher i H. Kranenborg, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 5 września 2024 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 57 ust. 4 i art. 77 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2018, L 127, s. 2; Dz.U. 2021, L 74, s. 35; zwanego dalej „RODO”).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy F R, osobą fizyczną, a Österreichische Datenschutzbehörde (organem ochrony danych, Austria, zwanym dalej „DSB”) w przedmiocie odmowy rozpatrzenia przez ten organ skargi dotyczącej domniemanego naruszenia prawa dostępu F R do jego danych osobowych.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Zgodnie z motywami 10, 11, 59, 63 i 129 RODO:

„(10) Aby zapewnić wysoki i spójny stopień ochrony osób fizycznych oraz usunąć przeszkody w przepływie danych osobowych w Unii [Europejskiej], należy zapewnić równorzędny we wszystkich państwach członkowskich stopień ochrony praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem takich danych. Należy zapewnić spójne i jednolite w całej Unii stosowanie przepisów o ochronie podstawowych praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych. […]

(11) Aby ochrona danych osobowych w Unii była skuteczna, należy wzmocnić i doprecyzować prawa osób, których dane dotyczą, oraz obowiązki podmiotów przetwarzających dane osobowe i decydujących o przetwarzaniu […].

[…]

(59) Należy przewidzieć procedury ułatwiające osobie, której dane dotyczą, wykonywanie praw przysługujących jej na mocy niniejszego rozporządzenia, w tym mechanizmy żądania – i gdy ma to zastosowanie bezpłatnego uzyskiwania – w szczególności dostępu do danych osobowych i ich sprostowania lub usunięcia oraz możliwości wykonywania prawa do sprzeciwu. […]

[…]

(63) Każda osoba fizyczna powinna mieć prawo dostępu do zebranych danych jej dotyczących oraz powinna mieć możliwość łatwego wykonywania tego prawa w rozsądnych odstępach czasu, by mieć świadomość przetwarzania i móc zweryfikować zgodność przetwarzania z prawem. […] Jeżeli administrator przetwarza duże ilości informacji o osobie, której dane dotyczą, powinien on mieć możliwość zażądania, przed podaniem informacji, by osoba, której dane dotyczą, sprecyzowała informacje lub czynności przetwarzania, których dotyczy jej żądanie.

[…]

(129) […] Swoje uprawnienia organy nadzorcze powinny wykonywać zgodnie z odpowiednimi zabezpieczeniami proceduralnymi przewidzianymi w prawie Unii i prawie państwa członkowskiego, bezstronnie, sprawiedliwie i w rozsądnym terminie. W szczególności każdy środek powinien być odpowiedni, niezbędny i proporcjonalny, aby zapewnić przestrzeganie niniejszego rozporządzenia – z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy, z poszanowaniem prawa do wysłuchania danej osoby przed zastosowaniem indywidualnego środka, który miałby niekorzystnie na nią wpłynąć, i bez nadmiernych kosztów i niedogodności dla danej osoby. […]”.

4 Artykuł 12 RODO, zatytułowany „Przejrzyste informowanie i przejrzysta komunikacja oraz tryb wykonywania praw przez osobę, której dane dotyczą”, stanowi w ust. 2 i 5:

„2. Administrator ułatwia osobie, której dane dotyczą, wykonanie praw przysługujących jej na mocy art. 15–22. W przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 2, administrator nie odmawia podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, pragnącej wykonać prawa przysługujące jej na mocy art. 15–22, chyba że wykaże, iż nie jest w stanie zidentyfikować osoby, której dane dotyczą.

[…]

5. Informacje podawane na mocy art. 13 i 14 oraz komunikacja i działania podejmowane na mocy art. 15–22 i 34 są wolne od opłat. Jeżeli żądania osoby, której dane dotyczą, są ewidentnie nieuzasadnione lub nadmierne, w szczególności ze względu na swój ustawiczny charakter, administrator może:

a) pobrać rozsądną opłatę, uwzględniając administracyjne koszty udzielenia informacji, prowadzenia komunikacji lub podjęcia żądanych działań; albo

b) odmówić podjęcia działań w związku z żądaniem.

Obowiązek wykazania, że żądanie ma ewidentnie nieuzasadniony lub nadmierny charakter, spoczywa na administratorze”.

5 Artykuł 15 RODO, zatytułowany „Prawo dostępu przysługujące osobie, której dane dotyczą”, stanowi w ust. 1:

„Osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona do uzyskania od administratora potwierdzenia, czy przetwarzane są dane osobowe jej dotyczące, a jeżeli ma to miejsce, jest uprawniona do uzyskania dostępu do nich oraz następujących informacji:

a) cele przetwarzania;

[…]

c) informacje o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione […];

[…]”.

6 Artykuł 52 RODO, zatytułowany „Niezależność”, stanowi w ust. 4:

„Każde państwo członkowskie zapewnia, by każdy organ nadzorczy dysponował zasobami kadrowymi, technicznymi i finansowymi, pomieszczeniami i infrastrukturą niezbędnymi do skutecznego wypełniania swoich zadań i wykonywania swoich uprawnień, w tym w zakresie wzajemnej pomocy, współpracy i uczestnictwa w pracach Europejskiej Rady Ochrony Danych”.

7 Artykuł 57 RODO, zatytułowany „Zadania”, ma następujące brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla innych zadań określonych na mocy niniejszego rozporządzenia każdy organ nadzorczy na swoim terytorium:

a) monitoruje i egzekwuje stosowanie niniejszego rozporządzenia;

[…]

e) udziela osobie, której dane dotyczą, na jej żądanie informacji o wykonywaniu praw przysługujących im [jej] na mocy niniejszego rozporządzenia, a w stosownym przypadku współpracuje w tym celu z organami nadzorczymi innych państw członkowskich;

f) rozpatruje skargi wniesione przez osobę, której dane dotyczą, lub przez podmiot, organizację lub zrzeszenie zgodnie z art. 80, w odpowiednim zakresie prowadzi postępowania w przedmiocie tych skarg i w rozsądnym terminie informuje skarżącego o postępach i wynikach tych postępowań, w szczególności jeżeli niezbędne jest dalsze prowadzenie postępowań lub koordynacja działań z innym organem nadzorczym;

[…]

2. Każdy organ nadzorczy ułatwia wnoszenie skarg, o których mowa w ust. 1 lit. f), za pomocą takich środków, jak gotowy formularz skargi, który można również wypełnić elektronicznie, co nie wyklucza innych sposobów komunikacji.

3. Każdy organ nadzorczy wypełnia zadania na rzecz osoby, której dane dotyczą, i – gdy ma to zastosowanie – inspektora ochrony danych bezpłatnie.

4. Jeżeli żądanie jest w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, w szczególności ze względu na swą powtarzalność, organ nadzorczy może pobrać opłatę w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych lub może odmówić podjęcia żądanych działań. Obowiązek wykazania, że żądanie jest w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, spoczywa na organie nadzorczym".

8 Artykuł 77 RODO, zatytułowany „Prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego", stanowi w ust. 1:

„Bez uszczerbku dla innych [środków] administracyjnych lub środków ochrony prawnej przed sądem każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo wnieść skargę do organu nadzorczego, w szczególności w państwie członkowskim swojego zwykłego pobytu, swojego miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, jeżeli sądzi, że przetwarzanie danych osobowych jej dotyczące narusza niniejsze rozporządzenie".

Prawo austriackie

9 Paragraf 24 Bundesgesetz zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten (ustawy federalnej o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych) z dnia 17 sierpnia 1999 r. (BGBl. I, 165/1999), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym, zatytułowany „Skargi skierowane do organu ochrony danych", stanowi w ust. 1, 5 i 8:

„1. Każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo do złożenia skargi do organu ochrony danych, jeżeli uważa, że przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych stanowi naruszenie przepisów RODO bądź § 1 lub § 2 pierwszej części głównej.

[…]

5. Jeżeli skarga okaże się uzasadniona, należy podjąć żądane działania. Jeżeli naruszenie można przypisać administratorowi z sektora prywatnego, należy nakazać mu uwzględnienie żądań wnioskodawcy dotyczących udzielenia dostępu, sprostowania, usunięcia, ograniczenia lub przekazania danych w zakresie niezbędnym do usunięcia stwierdzonego naruszenia. W zakresie, w jakim skarga okaże się bezzasadna, należy ją odrzucić.

[…]

8. Każda osoba, której dane dotyczą, może wnieść skargę do trybunału administracyjnego, jeżeli organ ochrony danych nie rozpatrzy skargi lub nie poinformuje osoby, której dane dotyczą, o postępach lub wyniku rozpatrzenia skargi w terminie trzech miesięcy".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

10 W dniu 17 lutego 2020 r. F R złożył do DSB skargę na podstawie art. 77 ust. 1 RODO w związku z naruszeniem art. 15 tego rozporządzenia ze względu na to, że pewna spółka będąca administratorem nie odpowiedziała na jego żądanie dostępu do jego danych osobowych w terminie jednego miesiąca.

11 Decyzją z dnia 22 kwietnia 2020 r. DSB odmówiło – na podstawie art. 57 ust. 4 RODO – rozpatrzenia tej skargi ze względu na jej nadmierny charakter. W tym względzie DSB wskazało w szczególności, że zainteresowany skierował do niego w okresie około 20 miesięcy 77 podobnych skarg na różnych administratorów. Ponadto F R regularnie kontaktował się z DSB telefonicznie w celu przedstawienia dodatkowych okoliczności faktycznych i złożenia dodatkowych żądań.

12 F R wniósł skargę na tę decyzję do Bundesverwaltungsgericht (federalnego sądu administracyjnego, Austria).

13 Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2022 r. sąd ten uwzględnił skargę i stwierdził nieważność decyzji DSB. Wspomniany sąd orzekł zasadniczo, że nadmierny charakter żądania w rozumieniu art. 57 ust. 4 RODO zakłada nie tylko częstą powtarzalność żądań, ale również ich wynikający ewidentnie ze złej wiary lub stanowiący nadużycie charakter. Tymczasem w uzasadnieniu przyjętym przez DSB w odniesieniu do odmowy rozpatrzenia skargi F R nie wskazano, że jego działania mają charakter stanowiący nadużycie. Ponadto zdaniem tego sądu organ nadzorczy, który ma do czynienia z nadmiernymi żądaniami, nie może według własnego uznania wybierać pomiędzy dwiema opcjami przewidzianymi w tym przepisie, a mianowicie pobrać opłatę w rozsądnej wysokości lub odmówić podjęcia żądanych działań. Wybór pomiędzy tymi opcjami jest kwestią swobodnej oceny, z której skorzystanie musi być uzasadnione przez organ nadzorczy. Tymczasem w niniejszej sprawie brak jest takiego uzasadnienia.

14 Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria), będący sądem odsyłającym, do którego DSB wniosło skargę rewizyjną od tego wyroku, zastanawia się w pierwszej kolejności, czy pojęcie „żądania”, o którym mowa w art. 57 ust. 4 RODO, obejmuje skargi wnoszone na podstawie art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia.

15 W tym względzie sąd odsyłający wskazuje, że prawdą jest, iż pojęcie „żądania” zostało użyte w wykazie zadań organów nadzorczych zawartym w art. 57 ust. 1 RODO wyłącznie w lit. e) tego przepisu w odniesieniu do skierowanych do tych organów przez osoby, których dane dotyczą, żądań udzielenia informacji na temat wykonywania praw przysługujących im na mocy tego rozporządzenia. Jednakże z okoliczności tej nie można wywieść, że art. 57 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia może mieć zastosowanie wyłącznie do rozpatrywania takich żądań. Przeciwnie, kontekst tego ostatniego przepisu, który ustanawia wyjątek od zasady nieodpłatności, prowadzi raczej do wniosku, że pojęcie „żądania”, o którym mowa w tym przepisie, obejmuje również skargi, ponieważ ich rozpatrywanie stanowi główne zadanie organów nadzorczych i konieczne jest zwolnienie tych organów z rozpatrywania skarg, które są w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne.

16 Niemniej jednak zdaniem sądu odsyłającego taka wykładnia skutkowałaby ograniczeniem spoczywającego na organach nadzorczych obowiązku rozpatrywania skarg na podstawie art. 57 ust. 1 lit. f) RODO i mogłaby być sprzeczna z celami realizowanymi przez to rozporządzenie, w szczególności z celem zapewnienia wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Unii.

17 Jednakże sąd odsyłający uważa, że gdyby przyjąć taką wykładnię, ograniczenie prawa do wniesienia skargi wprowadzone w art. 57 ust. 4 RODO byłoby proporcjonalne. Stosowanie tego przepisu wymaga bowiem, aby organ nadzorczy przedstawił dowód, że skarga w sposób

oczywisty ma nieuzasadniony lub nadmierny charakter. Ponadto decyzja tego organu o pobraniu opłaty w rozsądnej wysokości lub o odmowie rozpatrzenia skargi podlega kontroli sądowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 tego rozporządzenia.

18 W drugiej kolejności, na wypadek gdyby art. 57 ust. 4 RODO należało interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do skarg, o których mowa w art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia, sąd odsyłający zastanawia się nad zakresem pojęcia „nadmiernego żądania" w rozumieniu art. 57 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia. W szczególności sąd ten zauważa, że o ile wspomniany przepis wymienia wyraźnie, tytułem zilustrowania „nadmiernego żądania", przypadek żądań cechujących się „powtarzalnością", o tyle jednak możliwość odmowy rozpatrzenia skargi – jako wyjątek od ciążącego na każdym organie nadzorczym obowiązku rozpatrywania skarg – należy interpretować w sposób ścisły, ponieważ możliwość ta prowadziłaby do znacznego osłabienia przewidzianej przez RODO ochrony osób fizycznych w ramach przetwarzania danych osobowych, a tym samym stanowiłaby odstępstwo od celów realizowanych przez to rozporządzenie.

19 W tym kontekście sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy liczba skarg wniesionych w danym okresie do organu nadzorczego wystarcza do stwierdzenia, że skarga jest nadmierna, niezależnie od okoliczności właściwych dla każdej z tych indywidualnych skarg i bez uwzględniania administratorów, których dotyczą te skargi, czy też należy wziąć pod uwagę inne okoliczności, na podstawie których można by stwierdzić istnienie zamiaru nadużycia.

20 W trzeciej kolejności sąd odsyłający uważa, że stosowanie art. 57 ust. 4 RODO rodzi również pytania dotyczące konsekwencji prawnych, jakie należy wyciągnąć w przypadku żądań w sposób oczywisty nieuzasadnionych lub nadmiernych. Z brzmienia tego przepisu nie wynika bowiem jasno, czy organy nadzorcze mogą swobodnie wybrać jedną lub drugą z dwóch przewidzianych w nim opcji, a mianowicie pobrać opłatę w rozsądnej wysokości za rozpatrzenie skargi lub odmówić a priori jej rozpatrzenia. Sąd odsyłający podkreśla, że doktryna jest w tej kwestii podzielona.

21 W tych okolicznościach Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy pojęcie »żądania« lub »żądanych działań« zawarte w art. 57 ust. 4 [RODO] należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono również »skargi«, o których mowa w art. 77 ust. 1 RODO?

W razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze:

2) Czy art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że dla zaistnienia »nadmiernego żądania« wystarczy już, że osoba, której dane dotyczą, skierowała jedynie określoną liczbę żądań (skarg na podstawie art. 77 ust. 1 RODO) w określonym czasie do organu nadzorczego, niezależnie od tego, czy chodzi o różne okoliczności faktyczne lub żądania (skargi) dotyczą różnych administratorów, czy też konieczny jest, oprócz powtarzalności żądań (skarg), również zamiar nadużycia po stronie osoby, której dane dotyczą?

3) Czy art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że organ nadzorczy ma swobodę wyboru w przypadku zaistnienia »ewidentnie nieuzasadnionego« lub »nadmiernego« żądania (skargi), czy pobierze opłatę w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych związanych z jego rozpatrzeniem lub odmówi a priori jego rozpatrzenia; w razie udzielenia

odpowiedzi przeczącej, jakie okoliczności i jakie kryteria organ nadzorczy musi wziąć pod uwagę, w szczególności czy organ nadzorczy jest zobowiązany w pierwszej kolejności do pobrania rozsądnej opłaty jako łagodniejszego środka, a dopiero w przypadku nieefektywności poboru opłaty jest uprawniony do odmowy rozpatrzenia żądania w celu zapobieżenia oczywiście nieuzasadnionym lub nadmiernym żądaniom (skargom)?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

22 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że zawarte w nim pojęcie „żądania” obejmuje „skargi”, o których mowa w art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia.

23 Na wstępie należy zauważyć, że pojęcie „skargi” znajduje się również w art. 57 ust. 1 lit. f) RODO. W tych okolicznościach, w celu udzielenia sądowi odsyłającemu użytecznej odpowiedzi, należy uznać, że poprzez pytanie pierwsze sąd ten dąży w istocie do ustalenia, czy art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że zawarte w nim pojęcie „żądania” obejmuje „skargi”, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) i art. 77 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia.

24 Przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględnić nie tylko jego brzmienie – zgodne z jego zwykłym znaczeniem w języku potocznym – ale także jego kontekst i cel aktu prawnego, którego jest on częścią [wyroki: z dnia 4 maja 2023 r., Österreichische Datenschutzbehörde i CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 7 grudnia 2023 r., SCHUFA Holding (Zwolnienie z pozostałej części długu), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 30 kwietnia 2024 r., Trade Express-L i DEVNIA TSIMENT, C-395/22 i C-428/22, EU:C:2024:374, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo].

25 Co się tyczy w pierwszej kolejności brzmienia art. 57 ust. 1 lit. f) RODO, przepis ten stanowi, że każdy organ nadzorczy na swoim terytorium „rozpatruje skargi wniesione przez osobę, której dane dotyczą […], w odpowiednim zakresie prowadzi postępowania w przedmiocie tych skarg i w rozsądnym terminie informuje skarżącego o postępach i wynikach tych postępowań, w szczególności jeżeli niezbędne jest dalsze prowadzenie postępowań lub koordynacja działań z innym organem nadzorczym”.

26 Z kolei art. 57 ust. 4 RODO stanowi, że „[j]eżeli żądanie jest w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, w szczególności ze względu na swą powtarzalność, organ nadzorczy może pobrać opłatę w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych lub może odmówić podjęcia żądanych działań” oraz że „[o]bowiązek wykazania, że żądanie jest w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, spoczywa na organie nadzorczym”.

27 Jeśli chodzi o brzmienie art. 77 ust. 1 RODO, przepis ten stanowi, że „[b]ez uszczerbku dla innych [środków] administracyjnych lub środków ochrony prawnej przed sądem każda osoba, której dane dotyczą, ma prawo wnieść skargę do organu nadzorczego, w szczególności w państwie członkowskim swojego zwykłego pobytu, swojego miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia, jeżeli sądzi, że przetwarzanie danych osobowych jej dotyczące narusza [to] rozporządzenie”.

28 Tak więc żaden z przepisów wymienionych w pkt 25–27 niniejszego wyroku nie definiuje wyraźnie pojęcia „żądania” w rozumieniu art. 57 ust. 4 RODO.

29 W tym względzie należy zauważyć, że – jak wskazał rzecznik generalny w pkt 23 opinii – pojęcie „żądania” zgodnie z jego zwykłym znaczeniem w języku potocznym jest szczególnie szerokie, ponieważ potencjalnie obejmuje ono wszelkie wnioski, z którymi występuje dana osoba lub dany podmiot.

30 Należy zatem stwierdzić, że brzmienie przepisów, o których mowa w pkt 25–27 niniejszego wyroku, pozwala uznać, że skargi wniesione na podstawie art. 77 ust. 1 RODO wchodzą w zakres pojęcia „żądania” w rozumieniu art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia.

31 Tę analizę językową potwierdza w drugiej kolejności kontekst, w jaki wpisują się te przepisy. W tym względzie art. 57 RODO opisuje zadania spoczywające na organach nadzorczych i określa warunki, na jakich zadania te muszą być wykonywane. I tak w szczególności ów art. 57 przewiduje po pierwsze w ust. 1 lit. a), że każdy organ monitoruje i egzekwuje stosowanie tego rozporządzenia, po drugie w ust. 1 lit. e), że udziela on osobie, której dane dotyczą, na jej żądanie informacji o wykonywaniu praw przysługujących jej na mocy wspomnianego rozporządzenia, a w stosownym przypadku współpracuje w tym celu z organami nadzorczymi innych państw członkowskich, i po trzecie w ust. 2 tego artykułu, że ułatwia on wnoszenie skarg, o których mowa w ust. 1 lit. f), za pomocą takich środków jak gotowy formularz skargi, który można również wypełnić elektronicznie, co nie wyklucza innych sposobów komunikacji.

32 Ponadto art. 57 ust. 3 RODO ustanawia zasadę, zgodnie z którą każdy organ nadzorczy wypełnia zadania na rzecz osoby, której dane dotyczą, i – gdy ma to zastosowanie – inspektora ochrony danych, bezpłatnie.

33 W związku z tym art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia – przewidując w przypadku żądań, które są w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, możliwość pobrania przez organy nadzorcze opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych lub odmowy podjęcia żądanych działań – ustanawia wyjątek od zasady nieodpłatności ustanowionej w art. 57 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia, który należy interpretować w sposób zawężający.

34 Jak bowiem zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 28–30 opinii, w zakresie, w jakim rozpatrywanie przez organy nadzorcze przedkładanych im żądań jest zasadą, organy te powinny być uprawnione do korzystania z możliwości przewidzianej w art. 57 ust. 4 RODO jedynie w wyjątkowych przypadkach.

35 Tymczasem z przepisów tych nie można wywnioskować, że art. 57 ust. 4 RODO, w zakresie, w jakim posługuje się pojęciem „żądania”, powinien mieć zastosowanie wyłącznie do żądań, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. e) tego rozporządzenia. Artykuł 57 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia ma bowiem zastosowanie do wszystkich zadań organów nadzorczych, w tym do rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia.

36 W tym kontekście, ponieważ art. 57 ust. 4 RODO przewiduje wyjątek od zasady nieodpłatności zadań wykonywanych przez organy nadzorcze, nie ograniczając go do niektórych szczególnych zadań tych organów nadzorczych, artykuł ten powinien mieć również zastosowanie do rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia, tym bardziej że to ostatnie zadanie stanowi podstawowe zadanie wspomnianych organów nadzorczych. Ponadto

dany organ nadzorczy jest zobowiązany do rozpatrzenia tych skarg z wszelką wymaganą starannością [wyrok z dnia 7 grudnia 2023 r., SCHUFA Holding (Zwolnienie z pozostałej części długu), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo].

37 Natomiast wykładnia, zgodnie z którą pojęcie „żądania", o którym mowa w art. 57 ust. 4 RODO, obejmuje wyłącznie żądania wchodzące w zakres art. 57 ust. 1 lit. e) tego rozporządzenia, nie zaś skargi, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) i w art. 77 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, w dużej mierze pozbawiałaby pierwszy z tych przepisów jego skuteczności (effet utile) i byłaby sprzeczna ze skuteczną ochroną praw gwarantowanych przez to rozporządzenie (zob. podobnie wyrok z dnia 12 stycznia 2023 r., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, pkt 47).

38 W trzeciej kolejności ta wykładnia kontekstualna jest zgodna z celami RODO. W tym względzie należy zauważyć, że rozporządzenie to ma na celu, jak wskazują jego motywy 10 i 11, zapewnienie spójnego i wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych w Unii oraz wzmocnienie i doprecyzowanie praw osób, których dane dotyczą [wyrok z dnia 26 października 2023 r., FT (Kopie dokumentacji medycznej), C-307/22, EU:C:2023:811, pkt 47].

39 Postępowanie skargowe pomyślano zatem jako mechanizm umożliwiający skuteczną ochronę praw i interesów osób, których dane dotyczą [wyrok z dnia 7 grudnia 2023 r., SCHUFA Holding (Zwolnienie z pozostałej części długu), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo]. W tym względzie ciążący na organach nadzorczych obowiązek ułatwiania wnoszenia skarg oraz zasada nieodpłatności zadań, które organy te muszą wykonywać, przewidziane w art. 57 ust. 2 i 3 RODO, mają na celu umożliwienie każdej osobie, której dane dotyczą, żądania od organu nadzorczego przestrzegania praw, które wywodzi ona z tego rozporządzenia.

40 W tym kontekście, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 41 opinii, realizacja celu polegającego na zapewnieniu spójnego i wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych w Unii wymaga zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania organów nadzorczych poprzez zapobieganie utrudnianiu tego funkcjonowania z powodu wnoszenia skarg, które są w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne w rozumieniu art. 57 ust. 4 RODO. Przepis ten daje zatem organom nadzorczym możliwość sprawniejszego rozpatrywania tych skarg, zmniejszając obciążenie, jakie mogą one na te organy nakładać. W tym względzie, w przypadku gdy organ nadzorczy ma do czynienia ze skargami w sposób oczywisty nieuzasadnionymi lub nadmiernymi, możliwość pobrania opłaty w rozsądnej wysokości lub odmowy rozpatrzenia takich skarg może zapewnić wysoki stopień ochrony danych osobowych.

41 W świetle powyższych rozważań odpowiedź na pytanie pierwsze winna brzmieć, że art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że zawarte w nim pojęcie „żądania" obejmuje skargi, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) i art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia.

W przedmiocie pytania drugiego

42 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że sama okoliczność, iż liczba wniesionych żądań jest wysoka, może wystarczyć do uznania tych żądań za „nadmierne" w rozumieniu tego przepisu, czy też taka kwalifikacja zakłada ponadto zamiar nadużycia po stronie osoby, która wniosła te żądania.

43 W tym względzie, w pierwszej kolejności, ponieważ pojęcie „nadmiernego żądania” nie zostało zdefiniowane w RODO, w świetle orzecznictwa przypomnianego w pkt 24 niniejszego wyroku należy odnieść się do zwykłego znaczenia tego pojęcia w języku potocznym. Otóż przymiotnik „nadmierny” oznacza coś, co wykracza poza zwykłą lub rozsądną miarę, lub też coś, co wykracza poza pożądaną lub dopuszczalną miarę.

44 W drugiej kolejności z brzmienia art. 57 ust. 4 RODO wynika, że żądania mogą być „nadmierne”, w szczególności gdy cechują się powtarzalnością. Jednakże literalna wykładnia tego przepisu nie pozwala na ustalenie, czy ta powtarzalność, a w konsekwencji sama liczba wniesionych żądań, jest wystarczająca dla uzasadnienia takiej kwalifikacji. W świetle tego orzecznictwa należy zatem zbadać zakres stosowania wspomnianego przepisu z uwzględnieniem kontekstu, w jaki się wpisuje, oraz celów realizowanych przez uregulowanie, którego jest częścią.

45 Jeśli chodzi o kontekst, należy przypomnieć, po pierwsze, że art. 12 RODO ustanawia ogólne obowiązki spoczywające na administratorze w zakresie przejrzystego informowania i komunikacji oraz określa tryb wykonywania praw przez osobę, której dane dotyczą. Zgodnie z ust. 2 zdanie pierwsze tego artykułu administrator powinien ułatwiać osobie, której dane dotyczą, wykonanie praw przysługujących jej na mocy art. 15–22 wspomnianego rozporządzenia.

46 Po drugie, art. 15 RODO, który znajduje się w sekcji 2 rozdziału III tego rozporządzenia dotyczącej informacji i dostępu do danych osobowych, uzupełnia odnoszące się do przejrzystości ramy regulacyjne ustanowione w tym rozporządzeniu, przyznając osobie, której dane dotyczą, prawo dostępu do jej danych osobowych oraz prawo do informacji o przetwarzaniu tych danych.

47 Ów art. 15 RODO należy interpretować w świetle motywu 63 zdanie pierwsze tego rozporządzenia, zgodnie z którym każda osoba fizyczna powinna mieć prawo dostępu do zebranych danych jej dotyczących oraz powinna mieć możliwość łatwego wykonywania tego prawa w rozsądnych odstępach czasu, by mieć świadomość przetwarzania i móc zweryfikować zgodność przetwarzania z prawem. W tym względzie, jeżeli osoba ta wniosła kilka żądań udzielenia dostępu do jednego lub kilku administratorów i nie uzyskała satysfakcji, liczba skarg złożonych do organu nadzorczego może być identyczna z liczbą odpowiedzi odmownych udzielonych przez tych administratorów wspomnianej osobie. W tych okolicznościach ustalenie bezwzględnego progu liczbowego, powyżej którego owe skargi zostałyby automatycznie uznane za nadmierne, mogłoby naruszać prawa zagwarantowane przez wspomniane rozporządzenie.

48 W tym względzie, jak wskazano w pkt 33, 34 i 36 niniejszego wyroku, skorzystanie z możliwości przewidzianej w art. 57 ust. 4 RODO, jako że przepis ten stanowi wyjątek od zasady nieodpłatności zadań wykonywanych przez organy nadzorcze, przewidzianej w art. 57 ust. 3 tego rozporządzenia, powinno zatem pozostać wyjątkiem [zob. analogicznie wyroki: z dnia 5 kwietnia 2022 r., Commissioner of An Garda Síochána i in., C-140/20, EU:C:2022:258, pkt 40; a także z dnia 8 listopada 2022 r., Deutsche Umwelthilfe (Homologacja pojazdów silnikowych), C-873/19, EU:C:2022:857, pkt 87 i przytoczone tam orzecznictwo]. Może ono mieć miejsce jedynie w przypadku nadużycia prawa [zob. analogicznie wyrok z dnia 26 października 2023 r., FT (Kopie dokumentacji medycznej), C-307/22, EU:C:2023:811, pkt 31], przy czym liczba wniesionych skarg sama w sobie nie może stanowić kryterium wystarczającego do stwierdzenia istnienia takiego nadużycia.

49 Artykuł 57 ust. 4 RODO odzwierciedla bowiem utrwalone orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym w prawie Unii istnieje ogólna zasada prawa, w świetle której podmioty prawa nie mogą powoływać się na przepisy prawa Unii w sposób noszący znamiona oszustwa lub nadużycia (wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., BMW Bank i in., C-38/21, C-47/21 i C-232/21, EU:C:2023:1014, pkt 281 i przytoczone tam orzecznictwo).

50 W tym kontekście, gdy dany organ nadzorczy zamierza skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 57 ust. 4 RODO, powinien on wykazać – w świetle wszystkich istotnych okoliczności każdego przypadku – istnienie zamiaru nadużycia po stronie zainteresowanej osoby, ponieważ liczba złożonych przez nią skarg nie jest sama w sobie w tym względzie wystarczająca. Otóż istnienie zamiaru nadużycia można stwierdzić, gdy dana osoba wnosi skargi wówczas, gdy nie jest to obiektywnie konieczne do ochrony praw, które wywodzi z tego rozporządzenia.

51 W tym względzie należy jeszcze przypomnieć, że zgodnie z art. 52 ust. 4 RODO państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić, by każdy organ nadzorczy dysponował zasobami kadrowymi, technicznymi i finansowymi, a także pomieszczeniami i infrastrukturą niezbędnymi do skutecznego wypełniania swoich zadań i wykonywania swoich uprawnień. Wynika z tego, że owe zasoby muszą być dostosowane do sposobu wykonywania przez osoby, których dane dotyczą, przysługującego im prawa do wnoszenia skarg do organów nadzorczych.

52 Państwa członkowskie są zatem zobowiązane do zapewnienia organom nadzorczym odpowiednich środków do rozpatrywania wszystkich wniesionych do nich skarg, w razie potrzeby poprzez zwiększenie tych środków w celu dostosowania ich do sposobu korzystania przez osoby, których dane dotyczą, z przysługującego im na mocy art. 77 ust. 1 RODO prawa do wnoszenia skarg. Organ nadzorczy nie może zatem powoływać się, w celu odmowy rozpatrzenia skargi na podstawie art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia, na okoliczność, że osoba, która wnosi znacznie większą liczbę skarg od średniej liczby skarg wnoszonych przez jakąkolwiek osobę, której dane dotyczą, w znacznym stopniu wykorzystuje zasoby tego organu kosztem rozpatrywania skarg złożonych przez inne osoby.

53 Ponadto, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 76 opinii, skargi wniesione na podstawie art. 77 ust. 1 RODO odgrywają istotną rolę w odniesieniu do wiedzy, jaką organy nadzorcze mogą posiąść na temat naruszeń praw chronionych na mocy tego rozporządzenia. Skargi te przyczyniają się zatem w istotny sposób do zapewnienia spójnego i wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych w Unii oraz do wzmocnienia i doprecyzowania praw takich osób w rozumieniu motywów 10 i 11 wspomnianego rozporządzenia.

54 W konsekwencji umożliwienie organom nadzorczym stwierdzenia nadmiernego charakteru w stosunku do skarg tylko ze względu na ich znaczną liczbę mogłoby utrudnić osiągnięcie tego celu. Duża liczba skarg może być bowiem bezpośrednią konsekwencją dużej liczby przypadków braku odpowiedzi ze strony jednego lub większej liczby administratorów na żądania udzielenia dostępu lub odmowy uwzględnienia tych żądań, które zostały wniesione przez daną osobę w celu ochrony jej praw.

55 W tym względzie uwzględnianie wyłącznie liczby skarg mogłoby prowadzić do arbitralnego naruszenia praw, które osoba, której dane dotyczą, wywodzi z RODO, w związku z czym stwierdzenie istnienia nadmiernych żądań w rozumieniu art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia powinno być uzależnione od wykazania zamiaru nadużycia po stronie osoby, która wnosi takie skargi.

56 Na organie nadzorczym, do którego wniesiono znaczną liczbę skarg, spoczywa zatem obowiązek wykazania – na podstawie okoliczności właściwych dla każdego konkretnego przypadku – że liczba ta nie wynika z woli uzyskania przez osobę, której dane dotyczą, ochrony praw wywodzonych przez nią z RODO, ale z innego celu, niezwiązanego z tą ochroną. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w której okoliczności te świadczą o tym, że liczba skarg ma na celu utrudnienie prawidłowego funkcjonowania tego organu poprzez wykorzystywanie jego zasobów w sposób stanowiący nadużycie.

57 W tym względzie mnożenie skarg wnoszonych przez daną osobę może wskazywać na istnienie nadmiernych żądań, jeżeli okaże się, że skargi te nie są obiektywnie uzasadnione względami związanymi z ochroną praw, które osoba ta wywodzi z RODO. Może tak być na przykład w przypadku, gdy dana osoba wnosi do organu nadzorczego na tyle dużą liczbę skarg na wielu administratorów, z którymi niekoniecznie ma jakikolwiek związek, że to nadmierne korzystanie przez nią z prawa do składania skarg wskazuje, w powiązaniu z innymi elementami, takimi jak treść tych skarg, na jej zamiar sparaliżowania działania tego organu poprzez przeciążanie go żądaniami.

58 W niniejszym przypadku do sądu odsyłającego należy zbadanie, czy DSB wykazało istnienie zamiaru nadużycia po stronie osoby, której dane dotyczą, przy czym liczba wniesionych przez nią skarg nie może sama w sobie uzasadniać skorzystania z możliwości przewidzianej w art. 57 ust. 4 RODO.

59 W świetle powyższych rozważań odpowiedź na pytanie drugie winna brzmieć, iż art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że żądań nie można uznać za „nadmierne" w rozumieniu tego przepisu wyłącznie ze względu na ich liczbę w określonym okresie, ponieważ skorzystanie z możliwości przewidzianej w tym przepisie jest uzależnione od wykazania przez organ nadzorczy istnienia zamiaru nadużycia po stronie osoby, która wniosła te żądania.

W przedmiocie pytania trzeciego

60 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy organ nadzorczy ma do czynienia z nadmiernymi żądaniami, ma on swobodę wyboru między pobraniem opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych a odmową podjęcia takich żądanych działań.

61 Co się tyczy w pierwszej kolejności brzmienia art. 57 ust. 4 RODO, należy stwierdzić, że dwie przewidziane w nim w przypadku nadmiernych żądań opcje, a mianowicie pobranie opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych lub odmowa podjęcia takich żądanych działań, zostały wymienione jedna po drugiej i oddzielone spójnikiem „lub", przy czym z przyjętego sformułowania nie można wywieść kolejności pierwszeństwa którejś z tych opcji względem drugiej z nich [zob. analogicznie wyrok z dnia 12 stycznia 2023 r., Österreichische Post (Informacje odnoszące się do odbiorców danych osobowych), C-154/21, EU:C:2023:3, pkt 31].

62 Brzmienie tego przepisu wydaje się zatem przemawiać za wykładnią, zgodnie z którą organ ten, po ustaleniu nadmiernego charakteru wniesionych do niego żądań, ma swobodę wyboru jednej lub drugiej z tych opcji.

63 Jeśli chodzi, w drugiej kolejności, o kontekst, w jaki wpisuje się art. 57 ust. 4 RODO, należy przypomnieć, że motyw 59 tego rozporządzenia stanowi, iż „[n]ależy przewidzieć procedury ułatwiające osobie, której dane dotyczą, wykonywanie praw przysługujących jej na mocy

niniejszego rozporządzenia, w tym mechanizmy żądania – i gdy ma to zastosowanie bezpłatnego uzyskiwania – w szczególności dostępu do danych osobowych i ich sprostowania lub usunięcia oraz możliwości wykonywania prawa do sprzeciwu". Wynika z tego, że można dokonać wyboru jednej z dwóch opcji, jeżeli w każdym wypadku zapewnione jest skuteczne wykonywanie prawa do wnoszenia skarg.

64 W trzeciej kolejności wykładnia przedstawiona w pkt 62 niniejszego wyroku jest zgodna z celami realizowanymi przez RODO.

65 W tym względzie należy przypomnieć, że rozporządzenie to ma na celu, jak wskazują jego motywy 10 i 11, zapewnienie spójnego i wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych w Unii oraz wzmocnienie i doprecyzowanie praw osób, których dane dotyczą [wyrok z dnia 26 października 2023 r., FT (Kopie dokumentacji medycznej), C-307/22, EU:C:2023:811, pkt 47].

66 Ponadto z motywu 129 wspomnianego rozporządzenia wynika, że organ nadzorczy jest zobowiązany do dokonania – bezstronnie i sprawiedliwie – oceny, czy takie żądanie jest w sposób oczywisty nieuzasadnione lub nadmierne, oraz do zapewnienia, aby dokonany przez niego wybór był odpowiedni, niezbędny i proporcjonalny, uwzględniając istotne okoliczności oraz unikając nadmiernych kosztów i niedogodności dla osoby, której dane dotyczą.

67 W konsekwencji, biorąc pod uwagę znaczenie, jakie prawo do wnoszenia skarg ma w świetle celu polegającego na zapewnieniu wysokiego stopnia ochrony danych osobowych, kluczowe miejsce, jakie rozpatrywanie tych skarg zajmuje wśród zadań powierzonych organom nadzorczym, oraz spoczywający na tych organach obowiązek rozpatrywania takich skarg z wszelką wymaganą starannością, na owych organach spoczywa obowiązek uwzględnienia wszystkich istotnych okoliczności i upewnienia się, że dokonany wybór ma odpowiedni, niezbędny i proporcjonalny charakter.

68 W tym względzie organ nadzorczy może uznać za odpowiednie – w zależności od istotnych okoliczności i w celu położenia kresu praktyce stanowiącej nadużycie, która mogłaby zagrażać jego prawidłowemu funkcjonowaniu – pobranie opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych z uwagi na dodatkowy nakład pracy spowodowany nadmiernymi skargami. Odstraszająca funkcja tej opcji może bowiem skłonić ów organ do jej wybrania w pierwszej kolejności przed odmówieniem a priori rozpatrzenia tych skarg.

69 Tak więc w świetle motywu 129 RODO organy nadzorcze mogą rozważyć pobranie w pierwszej kolejności opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych, zanim w drugiej kolejności odmówią rozpatrzenia skargi, ponieważ pierwszy z tych środków narusza w mniejszym stopniu niż drugi z tych środków prawa, jakie osoby, których dane dotyczą, wywodzą z tego rozporządzenia. Jednakże art. 57 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia nie przewiduje obowiązku dokonania przez organ nadzorczy w pierwszej kolejności, we wszystkich przypadkach, wyboru polegającego na pobraniu opłaty w rozsądnej wysokości.

70 W świetle powyższych rozważań odpowiedź na pytanie trzecie winna brzmieć, że art. 57 ust. 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy organ nadzorczy ma do czynienia z nadmiernymi żądaniami, może on w drodze uzasadnionej decyzji wybrać między pobraniem opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych a odmową podjęcia takich żądanych działań, uwzględniwszy wszystkie istotne okoliczności i upewniwszy się, że dokonany wybór ma odpowiedni, niezbędny i proporcjonalny charakter.

W przedmiocie kosztów

71 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 57 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych)**

   należy interpretować w ten sposób, że:

   zawarte w nim pojęcie „żądania” obejmuje skargi, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. f) i art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia.

2) **Artykuł 57 ust. 4 rozporządzenia 2016/679**

   należy interpretować w ten sposób, że:

   żądań nie można uznać za „nadmierne” w rozumieniu art. 57 ust. 4 tego rozporządzenia wyłącznie ze względu na ich liczbę w określonym okresie, ponieważ skorzystanie z możliwości przewidzianej w tym przepisie jest uzależnione od wykazania przez organ nadzorczy istnienia zamiaru nadużycia po stronie osoby, która wniosła te żądania.

3) **Artykuł 57 ust. 4 rozporządzenia 2016/679**

   należy interpretować w ten sposób, że:

   w przypadku gdy organ nadzorczy ma do czynienia z nadmiernymi żądaniami, może on w drodze uzasadnionej decyzji wybrać między pobraniem opłaty w rozsądnej wysokości wynikającej z kosztów administracyjnych a odmową podjęcia takich żądanych działań, uwzględniwszy wszystkie istotne okoliczności i upewniwszy się, że dokonany wybór ma odpowiedni, niezbędny i proporcjonalny charakter.

Podpisy